

Notat fra Norsk Lokomotivmannsforbund vedrørende konsekvenser av EØS-avtalen

EU påvirker den norske jernbanen gjennom EØS-avtalen på mange områder. Det er alt fra krav til tekniske standarder, sikkerhetsmessige standarder, krav til kompetanse, passasjerrettigheter, konkurranse forhold med mer.

Fra Norsk Lokomotivmannsforbund er vi engasjert i alle disse forhold både nasjonalt og ikke minst internasjonalt gjennom ETF.

Men det er tre forhold vi konkret ønsker fokus på i denne sammenhengen:

1. Full liberalisme/konkurranse innen godstrafikken.
Fra mars 2007 er alle EU/EØS-land pålagt å gjennomføre full konkurranse innen godstrafikk på jernbanen. Dette har igjen ført til et system ved at utenlandske selskaper opererer på norske jernbanespor, hvor de ansatte er ansatt i utlandet. Dette systemet legger til rette for sosial dumping og vi har også sett tilløp til det.
NLF har så lang forhindret dette gjennom avtaler, også i forhold til utenlandske selskaper.
Et annet forhold ved at det er innført konkurranse innen godstrafikk på jernbanen er at arbeidsplasser er flyttet fra Norge til utlandet (Sverige) ved at lokomotivførere som er ansatt i Sverige i større grad kjører transporter som lokomotivførere ansatt i Norge tidligere kjørte.
2. Fri konkurranse innen grenseoverskridende persontrafikk.
Fra 2010 er det åpnet for fri konkurranse innen EU/EØS-området. For Norge sin del har dette så langt ikke hatt store konsekvenser, men mye av de eventuelle negative virkningene vil være det samme som ved liberaliseringen av godstrafikken som er nevnt over.
3. Ideologiske føringer ved full konkurranse innen persontrafikk.
Innen EU arbeides det i dag med forslag om full liberalisering av all persontrafikk. Det er ingen tvil om at dette vil påvirke både tilbud til passasjerer og vil legge press på de ansattes tariffavtaler og faglige rettigheter. Dette vil gjelde ved både kommersiell persontrafikk på jernbanen eller ved anbud av offentlig kjøp persontrafikk på jernbanen.